

Por Carlos MÃ©ixome-
Publicado no xornal A Peneira
www.apeneira.com

Chegou agosto e foise. Tempo de lecer, de sol e praia ,de procura da sombra fresca para uns, de traballo arreo para outros. Mais sempre de sorpresas. Hai algunhas.

I

Hai anos, nos tempos do â??desarrollismoâ?? franquista, finais dos sesenta e primeiros setenta, os cartos dos emigrantes pola Europa de entÃ³n financiaron a construciÃ³n e favoreceron a especulaciÃ³n que puxo desastroso remate ao proxecto, xa perverso de por si, de Manuel Lemos. Os edificios achicaron a presuntuosa â??Playa AmÃ©ricaâ?? lemista e deixaron baixo o formigÃ³n as dunas de Gaifar. Anos mÃ¡is tarde co ecoloxismo, necesario e urxente, de moda para papaleisÃ³ns comenenciudos, pretÃ©ndese recuperar as dunas. ElabÃ³rase un plano, pÃ³ñense pauciÃ±os e amontÃ³ase area nos poucos espazos que deixan libres mÃºltiples paseos de madeira ou cemento, aparcadoiros, â??chiringuitosâ?? varios, etc. QuÃ©rense uns montonciÃ±os de area para dicir que se teÃ±en dunas. Ecoloxismo de sala de estar, naturalismo de sofÃ¡ e televisiÃ³n. Cinismo para enganar aos funcionarios que conceden bandeiras azuis. Cousas veredes.

II

En pleno agosto un armatoste de ferranchos e tÃ¡boas vai ocupando, aos poucos, o espazo do aparcadoiro de praia Lourido. Â¿Que serÃ¡? HipÃ³teses varias. Ao final resulta que Ã© un espectÃ¡culo no que uns rapaces fan esquÃ¡-, ou algo semellante, sobre neve artificial. Ao pÃ© da praia, a trinta e tantos graos, en pleno agosto, ocorrÃ©selles fabricar neve a non sei canto baixo cero para que uns se tiren por tobogÃ¡ns de neve en plan exhibiciÃ³n. Cousas veredes.

III

Vas ao teu paseo que a idade vai recomendando e bates cun escenario ben grande que interrompe a tãª dose anticolesterol. Enriba un home cun micrã³fono vai indicando uns movementos exã³ticos que unhas poucas persoas imitan, algunhas con rostro serio e concentrado e outras contendo gargalladas. Seica ã© a globalizaciã³n que trae modas de todas as esquinas. Cousas veredes.

IV

Camos. As Chans. Pã© do Monte Castelo, hipotã©tico solar do mã³is grande personaxe histã³rico que deu o termo municipal de Nigrã³n: Suero laã±ez de Parada. Infelizmente moitos dos seus actuais coterrã³ns nin saben que existiu. Fermosas e desgraciadas chans. Durante anos tivo que apandar nas sã³as beiras con todo o lixo do Val Miã±or, agora tocoulle quedarse sen o patrimonio milenario que acochaban. Uns, que non cualificamos, meten palas e arrasan con tres xacementos catalogados. Entre eles unha mã³moa que parten polo medio. Desfiguran as chans con terraplã©ns de dous metros de altura. Obxectivo: que corran uns coches. Cousas veredes.

V

Conxunto patrimonial mã³is importante de Panxã³n, e do concello de Nigrã³n. Arco de perã-odo xermã³nico e Templo do Mar de Antonio Palacios. O mesmo don **Antonio fixo gratis o proxecto a cambio de que non se derrubase o arco e pasase a formar parte do conxunto**. Uns arqueã³logos traballan ã³ sã³a beira. Non ã© unha escavaciã³n, sã³ facer unhas catas para saber o que hai. ã³Que vai haber, un cemiterio! ã³Para que encargan este traballo? Seica proxectan unha estrada. Nada novo, enriba do castro puxeron unha cafeterã-a. Alã³ vai o pouco que quedaba en Panxã³n cun certo valor patrimonial. Cousas veredes.

ã³Ai Nigrã³n, que cousas tes que ver!